

Основни суд удруженог рада у Београду је одлуком Пр. 233/86. од 30. јуна 1986. године одбио захтев раднице као неоснован. У образложењу је навео да радница има III степен стручне спреме/КВ радник. Она испуњава посебне услове за вршење послова продавца утврђене одредбама новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и задатака Основне организације. Како измена самоуправног општег акта подразумева и одговарајуће потребе процеса рада, првостепени суд налази да је распоређивање раднице извршено сходно одредбама члана 177. став 2. Закона о удруженом раду.

Суд удруженог рада Србије је одлуком број 9311/86. од 4. новембра 1986. године одбио жалбу раднице као неосновану и потврдио првостепену одлуку. Другостепени суд, такође, налази да је радница распоређена на послове који одговарају њеној стручној спреми. У основној организацији је измењен самоуправни општи акт, уведена нова организација рада и оспорена одлука донета у складу са одредбама члана 63. став 1. алинеа 1. Правилника о радним односима основне организације.

Другостепени суд не прихвата жалбени навод да распоређивање није извршено на основу утврбених потреба рада. „Радница је, као један од три извршиоца, обављала у претходном периоду послове пословоће-етаже. Изменама самоуправног општег акта, ови послови су укинати и уместо њих утврђени послови помоћника руководиоца послова галерије. Нови послови су били упражњени, па их је ваљало попунити постојећим извршиоцима. Према томе, потребе рада су захтевале распоређивање не само подносиоца предлога, већ и осталих радника основне организације. Надлежни самоуправни органи су при том оценили да ће један од радника који је обављао послове продавца, најбоље вршити и послове помоћника руководиоца послова галерије, а да радницу Ц. ваља распоредити на послове продавца. Распоређивање раднице је извршено у складу са одредбама члана 29. став 1. Закона о радним односима СР Србије, па суд удруженог рада не може улазити у целисходност оспорене одлуке. То је неотуђиво право радничког савета или од њега образованих комисија, сагласно одредбама члана 181. став 2. Закона о удруженом раду. Са тим у вези, неосновано се у жалби истиче да је радница дуже времена вршила сложеније послове у основној организацији, те да има дрече право' распореда на помоћника руководиоца послова галерије.

И најзад, радница је раније послове обављала само у делу галерије, односно на етажи. Нови послови помоћника руководиоца се врше у целој галерији. Само ова чињеница, независно од других, упућује на закључак да постоји битна разлика у обиму наведених послова. Према томе, неосновано се у жалби истиче да је радница требало да буде дречена' на послове помоћника руководиоца послова галерије.“

(Одлука Основног суда удруженог рада у Београду
Пр. 233/86. од 30. јуна 1986. године и одлука Суда
удруженог рада Србије број 9311/86. од 4. новембра
1986. године)

Припремио: Миодрaг Васић

ОДЛУКЕ ОКРУЖНОГ СУДА У БЕОГРАДУ

ОДГОВОРНОСТ ПРОИЗВОБАЧА АУТОМОБИЛСКЕ ГУМЕ ЗА САОБРАЋАЈНИ УДЕС

Првостепени суд је утврдио да је тужилац власник и возач возила доживео саобраћајни удес на путу Београд—Ниш када је слетео са друма, да је до удеса дошло због одвајања газећег слоја аутомобилске

гуме коју је произвео тужени и да се незгода није могла спречити. Такође је утврђено да је критичном приликом на том делу пута пут био прав, прегледан и сув, видљивост је била добра. Тужилац је рекламирао код туженика предметну гуму од њега купљену у његовој продавници и рекламација је била призната.

Код наведеног чињеничног стања Општински суд је утврдио да је основан захтев тужиоца за накнаду претрпљене штете према туженику и донео је међупресуду.

„Како из изведених доказа несумњиво произлази да је произвођач тужени у промет ставио аутомобилску гуму са недостатком, што је уважавањем рекламације и признао и што из изведених доказа несумњиво произлази, те како је због исте гуме дошло до саобраћајног удеса и настанка штете, то је тужени и одговоран да штету тужиоцу накнади све сагласно члану 179. Закона о облигационим односима.

Користећи овлашћења из члана 303. Закона о парничном поступку, а из разлога целисходности тужбеног захтева, а о висини и трошковима поступка ће одлучивати по правноснажности међупресуде.“

Окружни суд је решавајући по жалби на првостепену пресуду прихватио у свему утврђено чињенично стање како га је утврдио општински суд па је прихватајући и разлоге тога суда потврдио првостепену пре суду а жалбу као неосновану одбио. Окружни суд је нашао да је материјално право о постојању одговорности туженика за штету правилно примењено од стране првостепеног суда.

(Међупресуда Општинског суда у Сопоту. П. бр. 50/82 од 24. 10. 1985. године и пресуда Окружног суда у Београду, Гж. 814/86. од 14. 3. 1986. године)

ПРАВО ПРЕЧЕ КУПОВИНЕ НЕПОКРЕТНОСТИ И ДОСТАВА ПОНУДЕ

Тужилац је носилац станарског права, првотужени је власник, а друготужени је купио спорни стан од првотуженог.

Пре продаје стана друготуженом првотужени није поступно у смислу одредби члана 23—25. Закона о промету непокретности.

Првотужени је препорученим писмом предао писмену понуду за продају спорног стана коју није примио тужилац него тужиочев брат коју није уручио тужиоцу. У поступку пред првостепеним судом утврђено је да тужилац није примио понуду па се не може прихватити навод првотуженог, власника стана, да је предајом препоручене пошिल्ке на пошти учинио понуду у складу са наведеним законским прописом.

Првостепени суд је донео пресуду и утврдио да тужилац има право прече куповине спорног стана и обавезао је првотуженог да са тужиоцем закључи купопродајни уговор под истим условима под којима је закључен уговор са друготуженим.

Окружни суд је прихватио став првостепеног суда, јер је утврдио све одлучне чињенице битне за решење ове ствари и на основу оцене изведених доказа у смислу чл. 8. ЗПП правилно применио материјално право кад је усвојио тужбени захтев тужиоца дајући разлоге које као правилне прихвата и Окружни суд.

Првотужени би испунио законску обавезу само ако би препоручену писмену пошिल्ку примио тужилац лично или да ју је примио преко брата. У конкретном случају правилно је утврдио првостепени суд да тужилац понуду није лично примио, а брат му је није уручио, а за то је тужилац сазнао тек у току овог поступка, па се не може узети да је тужилац понуду примио у смислу закона.

(Пресуда Окружног суда у Београду. Гж. бр. 6793/85. од 30. децембра 1985. године)

УГОВОР О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ И СТАНАРСКО ПРАВО

„Утврђено је да се тужени уселио у предметни стан са дозволом тадашњег носиоца станарског права, а сада пок. М. М. са којом је у јануару 1977. године склопио уговор о доживотном издржавању. Како је носилац станарског права умрла дана 1. 2. 1982. године правилно је поступио првостепени суд када је усвојио тужбени захтев којим давалац стана на коришћење тражи његово исељење из стана.

Правилност овакве одлуке првостепеног суда жалбом туженог није доведена у сумњу, јер он у њој понавља наводе који су већ цењени од првостепеног суда на јасан и законит начин. Уговор о доживотном издржавању не представља основ за стицање станарског права нити у конкретном случају представља околност која би довела до тога да се однос који је постојао између туженог и пок. М. М. уподоби породичном домаћинству, из кога би произишло право туженог да настави да користи стан а што произлази из законских прописа које цитира првостепени суд у образложењу пресуде. Обзиром да тужени не спада у круг лица којима се може признати својство члана породичног домаћинства носилац станарског права, без утицаја је његов навод да стан користи од 1972. године, докле, пре ступања на снагу Закона о стамбеним односима СР Србије, од 1973. године“.

(Пресуда Окружног суда у Београду Гж.303/86 од
21. јануара 1986. године)

Припремио: *Димитрије Милић*